

**Protokół Nr 10/2019**  
**z posiedzenia Komisji Zdrowia i Opieki Społecznej**  
**odbytego w dniu 19.11.2019 roku**

Posiedzenie Komisji w dniu 19.11.2019 roku otworzyła Przewodnicząca Komisji Radna Jadwiga Kuźbida. Powitała wszystkich zebranych: Panią Małgorzatę Kopczyńską Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kędzierzynie-Koźlu, Przewodniczącą Rady Powiatu Radną Danutę Wróbel, Kierownika Wydziału Zarządzania Kryzysowego i Zdrowia oraz radnych Komisji. Na podstawie listy obecności Przewodnicząca Komisji stwierdziła prawomocność obrad (*lista obecności w załączeniu do protokołu*).

***Następnie Przewodnicząca Komisji przedstawiła zaproponowany porządek obrad:***

1. Otwarcie posiedzenia i stwierdzenie prawomocności obrad.
2. Informacja na temat protokołu z poprzedniego posiedzenia Komisji.
3. Stan wykonania szczepień dzieci w 2019 roku.
4. Sprawy bieżące.

*Do powyższego porządku obrad uwag nie zgłoszono.*

**Ad.1**

Przewodnicząca Komisji poinformowała, że do protokołu Nr 9/2019 z posiedzenia Komisji Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 23.10.2019r. nie zgłoszono żadnych uwag. W związku z tym protokół został zatwierdzony i podpisany.

**Ad.2**

Pani Małgorzata Kopczyńska Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kędzierzynie-Koźlu przedstawiła i omówiła stan wykonania szczepień dzieci w 2019 roku (*w załączeniu do protokołu*). Na zapytanie Przewodniczącej Komisji o szczepienia przeciwko odrze, Pani Małgorzata Kopczyńska odpowiedziała, że na naszym terenie w tym zakresie nie ma zbyt dużych zaległości. Sanepid podejmuje działania wtedy kiedy lekarz zgłosi oporne środowisko, wcześniej lekarz przeprowadza rozmowę z rodzicami i czyni starania, aby nakłonić do takiego szczepienia. Wówczas Sanepid podejmuje działania, aby przekonać te osoby do szczepienia. Bardzo trudno obalić jest ten mit, że szczepionki wywołują autyzm. Najnowsze badania tylko to potwierdzają, że był to błąd, ale bardzo trudno jest dyskutować z ideologią w sposób naukowy. Niektórzy obawiają się tego, że szczepionki mają szkodliwe substancje dla zdrowia. Jednak jak te działania nie przynoszą oczekiwanego rezultatu wówczas Sanepid wchodzi na drogę postępowania egzekucyjnego. Na dzień dzisiejszy jest pięć postępowań, w 2019 zostały wystawione cztery upomnienia i wszczęto pięć egzekucji. Jest to długotrwały proces, który trwa. Podlega to weryfikacji przez Wojewodę. Są wydawane opinie przez Główny Inspektorat Sanitarny. Jest to długi proces za nim dojdzie do ukarania. Są sytuacje, które w wyniku podejmowanych czynności przez Sanepid doprowadzają do tego, że jednak rodzice decydują się zaszczepić dziecko. Przewodnicząca Rady Powiatu zapytała, czy są sytuacje, jeżeli dziecko nie jest w terminie zaszczepione to takie szczepienie może być już nieaktualne? Państwo Powiatowy Inspektor Sanitarny odpowiedziała, że nie, jest to też w zależności od tego jakiego to szczepienia dotyczy. Są ogólne przyjęte zasady odnośnie szczepień. Do 19 roku życia można szczepić. Radny Dariusz Szymański zapytał, czy nie jest to tak, że np. na gruźlicę można szczepić tylko w ósmym roku życia, a w dziewiątym nie można? Inna jest sytuacja na wypadek epidemii, kiedy się wszystkich szczepi, w każdym momencie wówczas można zaszczepić. Pani Małgorzata Kopczyńska odnosząc się do programu szczepień, poinformowała, że są w nim takie założenia jak szczepienia obowiązkowe osób narażonych w sposób szczególny na zakażenia w związku z przesłankami klinicznymi lub epidemiologicznymi, szczepienia



poekspozycyjne, szczepienia zalecane, inne informacje uzupełniające, ogólne zasady. W tym programie ogólnym szczepień jest dokładnie określone i są wyszczególnione przypadki. Przy zaszczepieniu jednym typem szczepionki, później się prowadzi to szczepienie. Jeżeli rodzic decyduje się na szczepionkę wysoko skojarzeniową to wówczas te dawki należy inaczej dostosować, a nie zawsze można. W tym programie szczepień zostało to dokładnie opisane. Natomiast odnośnie odry, w tym roku było jedno podejrzenie zachorowania na odrę, które nie zostało potwierdzone. W Polsce do 15 sierpnia br było zachorowań 1358. W roku 2018 było zachorowań 339. W roku 2017 zachorowań było 63. Obecnie jest tendencja wzrostowa i są nowe państwa w których również odnotowano zachorowania na odrę tj. Rumunia, Grecja, Albania, Wielka Brytania. Na zapytanie Radnego Dariusza Szymańskiego, czy w krajach skąd ten wirus przyszedł czyli Ukraina, Białoruś, czy ten wirus tam już się wygasa? Pani Małgorzata Kopczyńska odpowiedziała, że na Ukrainie jeszcze nie, jest duży procent zachorowań. Przewodnicząca Komisji Radna Jadwiga Kuźbida powiedziała, że z podanych informacji jest to około 40.000 zachorowań. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny Pani Małgorzata Kopczyńska poinformowała, że obowiązkowe szczepienia na odrę zostały wprowadzone w 1975 roku. Radna Bożena Łotecka zapytała o to, czy dziecko, które w naszym kraju jest zapisywane do żłobka, przedszkola, czy rodziców tych dzieci zapytuje się o szczepienia, ponieważ często się słyszy, że w krajach zachodnich dzieci nie są przyjmowane do żłobków i przedszkoli w ramach walki z ruchem antyszczepionkowym? Pani Małgorzata Kopczyńska w odpowiedzi poinformowała, że zarówno żłobek czy przedszkole ma prawo zapytać o to, czy dziecko jest zaszczepione, ale nie może do szczepień przymusić. Podała przykład Wrocławia, Częstochowy gdzie uchwalono, że do żłobków publicznych i przedszkoli, dzieci, które będą przyjmowane i będą zaszczepione będą miały zwiększoną liczbę punktów. Radna Bożena Łotecka zapytała o szczepienia p/brodawczakowi (HPV) w ramach profilaktyki dziewcząt z Gminy Kędzierzyn-Koźle, czy jest prowadzona statystyka na temat populacji. W odpowiedzi Pani Małgorzata Kopczyńska poinformowała, że jest to przedstawione w sprawozdaniach odnośnie stanu sanitarnego. Radna Bożena Łotecka zapytała jaka jest realna szansa, aby pozostałe gminy Powiatu Kędzierzyńsko-Kozielskiego zaszczepiły dziewczynki? Pani Małgorzata Kopczyńska odpowiedziała, że to zależy od tych gmin, obecnie nie ma takiego programu. Radna Bożena Łotecka powiedziała, że są gminy w Powiecie Kędzierzyńsko-Kozielskim, które nie szczepią dziewczynek. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny poinformowała, że nie można nic narzucić w tym zakresie z uwagi na brak podstaw prawnych. Radna Bożena Łotecka powiedziała, że nie tylko co narzucać ile uświadamiać, ponieważ jest to bardzo istotne. Pani Małgorzata Kopczyńska wyjaśniła, że Sanepid to czyni, ale powiedziała również o ograniczonym dostępie do mediów z uwagi na koszty. Poinformowała o procentowej wyszczepialności na grypę, w roku 2017 było 2733 osoby zaszczepione, w roku 2018 zaszczepiło się 2501 osób, natomiast zachorowalność na grypę i grypopochodne w roku 2017 najwięcej zachorowań było w miesiącu styczniu 1445 osób, natomiast w 2018 w miesiącu lutym „było dość sporo”, w roku 2019 najwięcej zachorowań odnotowano w miesiącu marcu 1896 osób, natomiast wg statystyki globalnie to 4467 osób, 5123 osób w roku 2018. Na chwilę obecną jest to 3377 zgłoszonych podejrzeń zachorowań i są to objawy grypopochodne. Zdaniem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego świadomość wśród społeczeństwa uległa zwiększeniu, szczepienia na grypę ma wysoką skuteczność tj. około 82%. Szczepionka na kolejny rok jest przygotowywana w oparciu o zachorowania z roku poprzedniego. Wyjaśniła, że w 100% ta szczepionka nie uchroni nas od zachorowania, nie jest skonstruowana po to, aby nas całkowicie zabezpieczyć, ale ma na celu przede wszystkim zabezpieczenie przed powikłaniami i w tym skuteczność tej szczepionki jest wysoka. Poinformowała, że w Polsce obowiązuje w tym zakresie ustawa o zwalczaniu zakażeń, rodzicom grozi kara za brak zgody na szczepienie dziecka, wcześniej są podejmowane działania z przekonaniem rodzica, aby wyraził zgodę na szczepienie dziecka. Następnie Pani Małgorzata



Kopczyńska podała przykładowo w innych krajach jak to się przedstawia. W Niemczech od 2020 roku będzie obowiązywała ustawa odnośnie szczepień na odrę i innych. W Belgii szczepienia są dobrowolne, do szczepień obowiązkowych typu WZW B obowiązani są jedynie pracownicy służby zdrowia. Czechy obowiązują wymagania, przed przyjęciem do przedszkola (sześć szczepień do trzeciego roku życia). Finlandia posiada kompleksowy krajowy program szczepień i dobrowolny, wskaźniki w tym kraju należą do najwyższych w Europie. Rząd fiński wprowadził obowiązek czterech szczepień przeciw ospie, odrze wietrznej, krętkowemu i grypie dla pracowników służby zdrowia, opieki społecznej polegających na wzmocnieniu praw dotyczących wymagania tych szczepień przez pracodawców instytucji zajmujących się zdrowiem. We Francji od stycznia 2018 roku obowiązek szczepień został rozszerzony z trzech do włącznie jedenastu szczepień. Brak zaświadczenia o szczepieniu uniemożliwia dostanie się do placówek edukacyjnych i sportowych. W Grecji wybrane szczepienia są obowiązkowe. Obecnie w Grecji również wystąpiły zarażenia odrą i były na zgony z tej przyczyny, a we Francji trzy zgony z powodu odrzy. Norwegia ma jeden z bogatszy kalendarzy szczepień, dobrowolne szczepienia i jeden z najwyższych wskaźników stanu szczepień w Europie. Tam gdzie świadomość społeczeństwa jest wysoka to zdecydowanie lepiej się to przedstawia, gdzie wierzy się w naukowe doniesienia. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny powiedziała o tym, że szczepienia są jedyną formą ochrony przed chorobami zakaźnymi. Słowenia ma system dziewięciu obowiązkowych szczepień. Włochy obowiązek szczepienia został rozszerzony do dwunastu szczepień. W marcu 2019 roku uchwalono ustawę o formie obowiązkowości polegającej na tym, że do przedszkoli przyjmowane są dzieci, których rodzice przedstawiają karty szczepień. Zaostrzono również przepisy dotyczące szczepień dzieci starszych. Rodzice dzieci nie zaszczepionych w wieku 6-16 lat muszą się liczyć z możliwością kary grzywny w wysokości do 500 EURO. Dzieci, których nie można szczepić z powodu stanu ich zdrowia są zapisywane do klas w których są wyłącznie zaszczepieni uczniowie. Bezpośrednią przyczyną zaostrzenia przepisu była epidemia odrzy oraz niski stan zaszczepienia, który w przypadku dwóch dawek szczepionki przeciw odrze, śwince i różycie obniżył się z 90,4% w 2013 roku do 85,3% w 2015 roku. We Włoszech było osiem zgonów z powodu zakażenia odrą. Pani Małgorzata Kopczyńska poinformowała, że bezpieczna populacja jest wtedy, gdy wyszczepialność jest w granicach około 90%. W Niemczech szczepienia są dobrowolne. Jednak w 2017 roku zostały zaostrzone przepisy odnośnie realizacji szczepień. Rodzice, którzy przed posłaniem dziecka do przedszkola nie spotykają się z lekarzem, aby porozmawiać na temat szczepień, są karani wysoką grzywną do 2500 EURO. Przedszkola mają obowiązek przekazywania władzom informacji o rodzicach unikających konsultacji lekarskich w sprawie szczepień. Dyrektorzy przedszkoli również mogą odmówić przyjmowania dzieci, których rodzice nie przedstawiają dokumentu poświadczającego wykonanie szczepienia. Przegłosowano ustawę ochrona przed zakażeniem odrą na podstawie której od marca 2020 roku wprowadzono obowiązek szczepień przeciwko odrze. Dzieci nie będą mieć wstępu do żłobków i przedszkoli, a rodzicom uchylającym się od szczepień grożą kary finansowe. Obowiązkiem szczepień przeciw odrze objęto również pracowników przedszkoli, a także osoby pracujące w placówkach ochrony zdrowia, domach opieki, czy ośrodkach dla uchodźców. Radna Bożena Łotecka zapytała o skuteczność podjętych działań we Włoszech? Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny odpowiedziała, że Sanepid posiada dane ogólne, ale z uwagi na duże obostrzenia, sądzi, że przynoszą zamierzone efekty. Wg danych Światowej Organizacji Zdrowia dotyczących zapadalności na odrę w roku 2018 było to trzykrotnie więcej w stosunku do roku 2017, a w stosunku do roku 2016 jest to piętnastokrotnie. W 2018 roku 82.596 osób z regionu Europy zachorowało na odrę. Dlatego muszą być podejmowane radykalne działania. Kolejnym krajem jest Rumunia w której były 22 zgony w 2018 roku, w którym nie ma obowiązku szczepień. Rumuńskie władze nie chcą karać rodziców za brak zgody na szczepienie ich dzieci, ale zamierzają wprowadzić obowiązek



przedstawienia zaświadczenia o dopełnieniu obowiązku szczepień przy zapisywaniu dziecka do przedszkola, szkoły. W Serbii obowiązek szczepień obejmuje sześć szczepionek podawanych w wieku do 14 roku życia. W Wielkiej Brytanii nie ma szczepień obowiązkowych, chociaż lekarze do nich aktywnie zachęcają, a rodzice, którzy odmawiają szczepień dzieci, mogą się spotkać z otwarcie negatywną postawą pracowników służby zdrowia wobec takiej decyzji. Ukraina szczepienia pozostają obowiązkowe, rodzic ma prawo do wyrażenia na piśmie braku zgody na obowiązkowe szczepienia. Dziecko nie zaszczepione nie zostaje jednak przyjęte do państwowego żłobka, przedszkola czy szkoły. Ze względu na niestabilną sytuację polityczną, działania wojenne na zachodzie kraju, migracje, a także rosące wpływy przeciwników szczepień odsetek zaszczepionych dzieci na Ukrainie dramatycznie się zmniejszył. Od połowy 2017 roku na Ukrainie utrzymuje się epidemia odry, do połowy 2019 roku odnotowano ponad 115.000 zachorowań na odrę nie tylko dzieci. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny Pani Małgorzata Kopczyńska powiedziała również o dzieciach, które ze względu na różne choroby nie mogą być szczepione i by móc te dzieci uchronić przed różnymi chorobami to pozostała część społeczeństwa powinna się zaszczepić, wszystkie dzieci, które mogą zostać zaszczepione.

W Kanadzie brak szczepień łączy się z ograniczeniem dostępu do przedszkoli i szkół. Stany Zjednoczone obowiązek szczepień jest realizowany przez pośrednie zachęcenie dzieci, niezaszczepione nie są przyjmowane do placówek publicznych. W Stanach, gdzie od początku 2019 roku występują epidemiczne zachorowania na odrę np. w Stanie Nowy Jork zniesiono akceptację decyzji rodziców o zaszczepieniu dziecka z powodu przekonań religijnych. Australia przyjęła inną formę obowiązkowości, gdzie szczepienia łączą się z płatnościami z pomocy społecznej. Od 2017 roku rząd australijski wprowadził politykę odnośnie szczepień, rodzice, którzy nie zgadzają się na szczepienia z przyczyn pozamedycznych tracą prawo do świadczeń wypłacanych na dzieci. W Nowej Zelandii wszystkie szczepienia są dobrowolne, prowadzona jest akcja edukacyjna na szeroką skalę, gdzie podniesienie świadomości szczepień wskazano jako jeden z głównych celów zdrowotnych i po dwóch latach stan zaszczepienia osiągnął poziom 94%. Pani Małgorzata Kopczyńska wyjaśniła genezę ruchu antyszczepionkowego, który powstał w oparciu o mylne, sfałszowane badania, które były przeprowadzone w latach sześćdziesiątych. Doktor, który przeprowadzał wtedy badania sfałszował je, aby wykazać zbieżność szczepień, które przekładają się u dzieci na autyzm. Później zostały te doniesienia zdementowane na podstawie przeprowadzonych kolejnych wiarygodnych udokumentowanych badań. Jednak ta nieprawdziwa teoria została przekazana do społeczeństwa i stąd te ruchy antyszczepionkowe.

Poinformowała, że proces produkcji i nadzoru szczepionek jest znacznie wyższy niż nad lekami. Jest czteroetapowy, każda seria jest badana. Ponadto poinformowała, że zarówno nasz Powiat i kraj jako populacja nie jesteśmy zagrożeni. Jednak nigdy nie wiadomo, kiedy może to ulec zmianie. Radny Sebastian Szklarczyk w związku z sytuacją na Ukrainie która jest wręcz epidemiologiczna, a w Polsce i na terenie naszego Powiatu przebywają obywatele Ukrainy. Ponadto do naszego Powiatu również mają przyjechać dzieci z Ukrainy, zapytał czy będzie to sprawdzane pod kątem posiadanych przez nich szczepień? Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny odpowiedziała, że w naszym kraju nie ma takiej możliwości, podała przykład Stanów Zjednoczonych, gdzie są szczepienia obowiązkowe i nieobowiązkowe, ale w Stanach jest emigracyjny oficer, któremu należy to przedstawić, ponieważ w innym przypadku gdy nie będzie osoba miała wymaganych szczepień nie zostanie wpuszczona do tego kraju.

Radni w podsumowaniu omawianego tematu zastanawiali się nad propozycją wprowadzenia w naszym kraju tak jak ma to miejsce w niektórych krajach Europy, że do żłobków publicznych i przedszkoli będą przyjmowane dzieci zaszczepione lub wprowadzenie zwiększonej liczby punktów dla dzieci zaszczepionych przy przyjmowaniu do żłobków i przedszkoli, wówczas może przyniosłoby to oczekiwane efekty. Ponadto zdaniem Radnej Bożeny Łoteckiej za mało



jest w środkach masowego przekazu informacji w tym zakresie przekazywanych przez ekspertów z tej dziedziny i należałoby to poprawić, wówczas świadomość społeczeństwa mogłaby wzrosnąć. Obecnie więcej się słyszy i nadal jest popularny ruch antyszczepionkowy w naszym kraju. Do dyskusji włączył się Radny Tomasz Wantuła, który powiedział, że świadomość społeczeństwa jest bardzo ważna, ale niejednokrotnie ona jest, jednak przekonania, czy stwierdzenie, że mnie to nie będzie dotyczyło powodują też tą sytuację, że jest to nie skuteczne. Pani Małgorzata Kopczyńska powiedziała, że największym problemem globalnym są powracające choroby, różne ruchy antyszczepionkowe, ale również lekooporność wszystkich patogenów. Poinformowała również o tym, że na 29 punktów szczepień, które są na naszym terenie połowa z nich posiada system alarmowania i system, który monitoruje temperaturę w lodówkach, co jest bardzo istotne dla preparatów szczepionkowych. Na zapytanie Radnej Bożeny Łoteckiej, czy są te nowoczesne systemy promowane, czy jest informacja na ten temat, gdzie szczepionki są przechowywane w lepszy sposób? Pani Małgorzata Kopczyńska odpowiedziała, że nie ma, należałoby zapytać w danym punkcie szczepień.

*Więcej głosów w dyskusji nie odnotowano.*

Przewodnicząca Komisji Radna Jadwiga Kuźbida podziękowała Pani Małgorzacie Kopczyńskiej Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu za szczegółowo przedstawiony temat.

#### **Ad.4**

Kierownik Wydziału Zdrowia i Opieki Społecznej Pan Marek Waszkiewicz przedstawił i omówił projekt uchwały w sprawie rozkładu godzin aptek ogólnodostępnych w Powiecie Kędzierzyńsko-Kozielskim w 2020 roku ( w załączeniu do protokołu). Poinformował, że ilość aptek z roku na rok ulega zmniejszeniu. Na dzień dzisiejszy jest dwadzieścia aptek dyżurujących na terenie Powiatu Kędzierzyńsko-Kozielskiego, ale nie wiadomo jaka będzie sytuacja za rok. Z magistrami farmacji obecnie jest podobny problem jak z lekarzami czyli brakuje ich na rynku. Na zapytanie Przewodniczącej Rady Powiatu ile aptek pełni dyżur na terenie Powiatu, Pan Kierownik WZK i Z odpowiedział, że jest tylko jedna apteka, która pełni dyżur w wyznaczonym terminie, tylko w Święta Bożego Narodzenia i Wielkanoc będą dyżurowały dwie apteki.

**Następnie Przewodnicząca Komisji poddała pod głosowanie wniosek:” kto jest za wydaniem pozytywnej opinii do projektu uchwały w sprawie rozkładu godzin aptek ogólnodostępnych w Powiecie Kędzierzyńsko-Kozielskim w 2020 roku?”**

Głosowało 5 radnych

Głos ”za” 5 radnych ( Jadwiga Kuźbida, Bożena Łotecka, Sebastian Szklarczyk, Dariusz Szymański, Tomasz Wantuła)

**Komisja opowiedziała się za wydaniem pozytywnej opinii do ww. projektu uchwały.**

Komisja ustaliła termin następnego posiedzenia na dzień 17.12.2019 roku.

*Na tym protokół zakończono.*

Protokołowała:

  
Izabela Rabiej

Przewodnicząca Komisji:

  
Jadwiga Kuźbida